

РЕШЕНИЕ

№ 60

гр. Стара Загора, 15.02.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – СТАРА ЗАГОРА в публично заседание на петнадесети ноември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: РУМЯНА АТ. ТАНЕВА

при участието на секретаря Антонина Д. Динева Н.
като разгледа докладваното от РУМЯНА АТ. ТАНЕВА Търговско дело № 20215500901301 по описа за 2021 година

Предявен е иск с правно основание чл. 432, ал. 1 от КЗ вр. чл. 45 ЗЗД и чл.86 ЗЗД.

В **исковата молба** се твърди, че в на 05.07.2020 г., около 06:30 ч., в с. М., общ. ***, водачът С. В. Р., на лек автомобил марка и модел „*“, с рег. № ***, губи контрол над управлението от него автомобил, напуска пътното платно вдясно по посоката си на движение и се удря в железобетонен електрически стълб, с което реализира ПТП. При инцидента е пострадал А. Н. Я., който е пътувал в процесния лек автомобил. За произшествието е съставен Констативен протокол за ПТП с пострадали лица № 62/2020 г. На виновния водач е издаден и АУАН № GA 259266/05.07.2020 г.

След произшествието А. Я. е транспортиран до МБАЛ „****“ АД - гр. *, където е прегледан. Извършена е и консултация с неврохирург по повод получените наранявания, като е извършена хирургическа обработка на раните, поставена му е компресивна превръзка, както и полутвърда шийна яка. На 06.07.2020 г. постъпва в УМБАЛ „*“ АД - гр. *, в Клиниката по неврохирургия. Оплаква се от силни болки в главата, шията, тялото, порезни рани по челото и други. Назначени са му различни изследвания и прегледи от които са установени: разкъсно-контузна рана фронтально-париетално с размери около 12 см.; болкови синдром в шийен отдел; нарушена

физиологична шиша лордоза; деформирана шийна лордоза; фрактура, ангажираща предната колона на тялото на С4; фрактура на предната дъга и на тялото на Ц2 двустранно и други. Поставена му е диагноза: Контузио капитис ет коли, ВЛК капитис /рана на главата/ и Фрактури на прешлени С 2 и С 4. След клинично обсъждане е взето решение за провеждане на медикаментозно лечение в амбулаторни условия. Поставена е имобилизация с твърда шийна яка. Изписан е на 09.07.2020 г., като са му дадени препоръки да носи шийната яка за период от 6 месеца. Назначена му е терапия за дома.

Пътният инцидент причинил на А. Я. внезапно и неочаквано увреждане на здравето и множество болки и страдания. Нараняванията в областта на шията и главата значително затруднили всички физически активности. Изпитвал дискомфорт, скованост и силна болка в травмите на прешлените. Не можел да си движи врата нормално. Бързо се изморявал при минимална физическа активност. Изпитвал болезненост, умалвяване и изтръпване от поставената твърда шийна яка, която е носил в продължение на 6 месеца. Непосредствено след инцидента се оплаквал от замаяване, главоболие и нестабилна походка. Не можел да спи спокойно от болките в шийните прешлени, както и поради неудобството от поставената имобилизация. Сънувал кошмари, свързани с преживения инцидент. Търпял изключителни и поС.ни болки, които продължават и към настоящия момент.

Получените увреждания затруднили значително ежедневието на ищеца. Силните болки от фрактурите създавали особен дискомфорт у пострадалия. Нараняванията по главата, освен че били особено болезнени, загрозили значително външния му вид и това предизвиквало у ищеца несигурност, срам и неувереност. Същите неприятни чувства у пострадалия предизвиквали и белезите, които са му останали в травматичните части на тялото. Счупването на шийни прешлени засегнало възможността му свободно да извършва елементарни битови дейности и силно ограничило подвижността му. За продължителен период от време обръщал цялото си тяло, тъй като не можел да движи врата си и е страдал от дискомфорт и схващане. Нуждаел се е непрекъснато от чужда помощ при извършване на елементарни битови дейности, поради което чувствал, че е в тежест на семейството си.

Поради силния стрес, изживян в резултат на самия удар, А. Я. станал напрегнат, тревожен и раздразнителен. Затворил се в себе си и бил неуверен,

особено когато трябвало да общува с други хора, заради уврежданията и поС.ните болки. Твърди се, че към момента дълбоко е накърнена самооценката му поради загрозения външен вид, дължащ се на раните и белезите от тях, които ще останат завинаги. Изпитва страх от автомобили. Психологическата травма, тревожността, депресивното съС.ие и напрегнатостта, отключени след злополуката, все още не са отминали. Към настоящия момент страданията персистират, като възстановяването му все още не е приключило. Ищецът изпитва и сега болки в травматичните области, които го правят нетрудоспособен.

С исковата молба се представя Констативен протокол за ПТП с пострадали лица и справка, извършена на страницата на Информационен център към Гаранционния фонд, видно от които към момента на събитието, виновният водач, управлявал лек автомобил марка и модел „*“, с рег. № ***, е имал валидна задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, сключена със ЗАД „*“ АД, с полица № BG/23/119003289279, валидна от 27/11/2019 г. до 26/11/2020 г.

Ищецът отправил до застрахователя на отговорния за ПТП водач - ответника ЗАД „*“ АД писмена претенция с искане да бъде определено и изплатено дължимото застрахователно обезщетение - видно от молба вх. № 99-6056/20.08.2020 г. Във връзка с образуваната щета № 0411-041-0001-2020, видно от Писмо изх. № 99-7351/13.10.2020г., застрахователят определил застрахователно обезщетение в размер на 5 000 /пет хиляди/ лева. Ищецът счита, че така определената сума не може да репарира действително претърпените от него вреди, поради което на основание чл. 432, ал. 1 КЗ предявява настоящата претенция по исков ред.

С оглед чл. 429, ал.3 от КЗ и обстоятелството, че застрахователят е уведомен на 20.08.2020 г. за настъпилото произшествие, видно от Молба вх. № 99-6056/20.08.2020 г., то от тази дата върху претендираната сума следва да бъде начислена и законна лихва до окончателното ѝ изплащане.

Предвид гореизложеното, моли съда да постанови решение, с което да осъди ЗАД „*“ АД, да заплати обезщетение по задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите на А. Н. Я., с ЕГН: *****, в размер на:

50 000 /петдесет хиляди / лева обезщетение за претърпените

неимуществени вреди - болки и страдания, причинени в резултат на ПТП от 05.07.2020 г., ведно със законната лихва, считано от датата на уведомяване на застрахователя - 20.08.2020г. до датата на окончателното изплащане.

Претендира направените по делото съдебни и деловодни разноски.

С отговора на исковата молба се оспорва се механизма на настъпилото ПТП. Счита се, че описаният в исковата молба механизъм не отговаря на действително развилия се. Посочва се, че не са налице достатъчно доказателства за безспорното установяване механизма на процесното събитие, като се счита, че изводеният в исковата молба не отговаря на действителния. Във връзка с позоваването на констативен протокол за ПТП с пострадали лица № 62 и предвид факта, че констативният протокол е създаден след ПТП, то съставителите му не са възприели пряко механизма на ПТП, с оглед на което се посочва, че в тази част констативния протокол няма официална удостоверителна сила, поради което се оспорва, като е направено искане **да бъде иницириано производство в този смисъл.**

На следващо място се счита, че процесният пътен инцидент **не е настъпил по изключителна вина на водача на застрахованото в ЗАД „***“ АД МПС.** Поддържа се, че в конкретния случай вина за получените увреждания има и ищецът. Твърди се, че **пострадалият се е возил в автомобила без правилно поставен обезопасителен колан.** От представените данни не ставало ясно ищецът къде в автомобила се е возил, но несъмнено не е бил водачът му, според Констативен протокол за ПТП с пострадали лица № 62. Счита се, че липсата на обезопасителен колан е довела до свободното движение на тялото на пострадалия из купето на автомобила, което е довело и до настъпилите травми. Твърди се, че в случай, че Я. ако е спазил законовото си задължение по смисъла на ЗДвП, то **телесни увреждания въобще не биха настъпили или ако бяха настъпили, то те не биха били с такъв интензитет.**

Застрахователят намира исковете в пълния им предявен размер за **неоснователни, необосновани и неподкрепени с доказателства,** счита същите за **прекомерно завишени по размер.** Намира размера на иска, предявен по чл. 432, ал. 1, във вр. с чл. 429, ал. 1, т. 1 от Кодекса за застраховането за неоснователно завишен и прекомерен, както и в противоречие с принципа за справедливост, прогласен в чл. 52 ЗЗД по

изложените съображения.

Оспорва твърдението на ищеца, че в следствие на процесното ПТП, търпи неимуществени вреди, които да обуславят претендираните размери на застрахователно обезщетение от 50 000 лв. (петдесет хиляди лева), в рамките на настоящото производство.

Твърди, че **ищецът не доказва да е търпял болки и страдания, които да обосновават търсеното обезщетение.** Счита размера на исковите, предявени по Кодекса на застраховането за **прекомерни**, както и в противоречие с принципа за справедливост, прогласен в чл. 52 от ЗЗД, предвид наличието на съпричиняване на вредоносния резултат от страна на пострадалия, настъпило като резултат от нарушение на вменените му по смисъла на ЗДвП задължения. На основание чл. 51, ал. 2 от ЗЗД, счита, че размерът на обезщетението следва да бъде намален, съобразно приноса на пострадалия. Посочва, че съгласно съдебната практика обективното съпричиняване е достатъчно за намаляване на обезщетението. Обезщетението за вреди от непозволено увреждане се намалява, ако и самият пострадал е допринесъл за тяхното настъпване.

Не на последно място **оспорва твърдението, че за пострадалия са възникнали всички описани в исковата молба като вид и характер вреди, както и оспорва твърденията за тяхната продължителност.** Посочва, че към настоящия момент не са налице данни, които да свидетелстват за наличие на усложнения в оздравителния процес по отношение на ищеца, напротив - в епикризата на пострадалия е поместено, че Я. е в добро общо съС.ие, след проведената медикаментозна терапия съС.ието се е подобрило и оплакванията са намалели, не са налице настъпили усложнения и след двудневен престой в болницата се изписва с подобрение.

Изтъква се факта, че в представената с исковата молба епикриза се посочва, че Я. не е пожелал да бъде настанен в първата посетена от него болница в гр. *, МБАЛ - * и самоволно я е напуснал, въпреки препоръката на лекарите. Посочва се, че противно на твърденията в исковата молба, в представените медицински документи няма данни в МБАЛ - * на Я. да е поставена шийна яка. Чак на другия ден е отишъл до УМБАЛ - К.ич, гр. *, където са го приели за лечение на твърдените травми. Цялото това поведение на пострадалия Я. говорело, че съС.ието му не е било влошено, както се

твърди в исковата молба, описаните болки и страдания далеч не са били в такъв интензитет, след като пострадалия сам е преценил, че не се нуждае от болнично лечение в деня на катастрофата.

Видно от представените медицински документи, нямало данни за налична нетрудоспособност, противно на твърденията в исковата молба.

Оспорват се твърденията в исковата молба, а именно, **че ищецът е изпитвал силни и поС.ни болки от фрактури, които се твърди, че е получил вследствие на претърпяното ПТП.** От така представените медицински документи ясно се виждало, че подобни фрактури не са лекувани, няма оплаквания за силни и поС.ни болки, за които пострадалият да е съобщил и да е потърсил медицинска помощ, а още по-малко да са затруднили ежедневието на същия.

На следващо място се счита, че описаните в епикризата **увреждания не водят до безпомощно съС.ие, както се твърди в исковата молба.** Счита се, че съС.ието на пострадалия е силно преувеличено, за да има нужда същият от чужда помощ за елементарни битови дейности.

В заключение на горното намира, че ищецът не представя убедителни доказателства, от които да е видно, че **сочените в исковата молба вреди са настъпили и са в причинно-следствена връзка с ПТП от 05.07.2020г.**

Предвид периода на възстановяване на ищеца, социално-икономическото положение на страната ни и направеното възражение относно съпричиняване на вредоносния резултат, както и размера на минималната и средната работна заплата към момента на настъпване на уврежданията, ответникът счита, че предявения размер е **неоснователно завишен.** В този смисъл поддържа, че настъпилото процесно събитие не бива да се превръща в повод за материалното замогване на ищца, а последния следва да бъде обезщетен в границите на претърпените от него вреди.

Съгласно представената с исковата молба епикриза лечението на пострадалия протекло без каквито и да било усложнения, като е изписан с подобрение. Предписано му е да взима медикаменти за 3 дни и да носи шийна яка за период от 6 месеца. **Никъде в представените доказателства нямало данни всичко изведено да е спазвано от Я..**

Също така се посочва, че **няма каквито и да било данни за**

отрицателно отражение върху психиката на ищца, предизвикано от процесното събитие. Поради това, се твърди, **че психическото здраве на ищеца не е било влошено при настъпването на ПТП-то.**

Оспорва се претенцията по **акцесорния иск за лихва, както и размера на претендираните лихви и началния момент**, от който същите се претендират, по аргумент за неоснователност на главния иск.

На отделно основание, акцесорният иск се счита за неоснователен по отношение на **момента, от който се претендират лихви за забава**, тъй като ЗАД „***“ АД счита, че не е изпаднало в забава и не дължи лихва върху претенцията за неимуществени вреди. Моли съда да има предвид, че отговорността на застрахователя е договорна, а не деликтна.

В тази връзка се посочва, че на основание чл. 380, ал. 3 от КЗ „Непредставянето на данни за банковата сметка от страна на лицето по ал. 1 има последиците на забава на кредитора по отношение на плащането, като застрахователят не дължи лихва по чл. 409.“ Видно от представената с исковата молба претенция на пострадалия към застрахователя, липсват посочени **данни за банкова сметка на ищеца**, въпреки изричното му писмено изискване от страна на застрахователя, което освобождава ЗАД „*“ АД от изплащането на лихва, особено от датата на уведомяване за застрахователното събитие с молба от страна на пострадалия с дата 20.08.2020г. Още на следващият ден, следващ входирането на претенцията, а именно 21.08.2020г. застрахователят е изискал от пострадалия да се представи актуална банкова сметка, както и копие от наказателно постановление и/или АУАН. В отговор пострадалият е изпратил само копие от НП без да предостави банкова сметка.

С оглед на това ответникът счита, че дори да се приеме, че застрахователят дължи лихва за забава, то тя следва да се изчисли най-рано **от отговора на застрахователя към пострадалия с дата 13.10.2020г.**

С **допълнителната искова молба** предвид становището на ответното дружество и това, че същото не оспорва наличието на валидно застрахователно правоотношение между деликвента и дружеството към датата на процесното ПТП, моли съда да отдели за безспорно и ненуждаещо се от доказване по делото наличието на валидно застрахователно правоотношение по застраховка „Гражданска отговорност“ между ответника

и деликвента към момента на процесното ПТП, полица № BG/23/119003289279, валидна от 27.11.2019 г. до 26.11.2020 г.

За неоснователно се счита въведеното от ответната страна възражение, че при предявяване на настоящата искова молба не са спазени правилата на основание чл.127, ал. 4 от ГПК, тъй като с молба от 09.09.2021 г. е представено Удостоверение за банкова сметка, открита при „банка ДСК“, с титуляр на сметката А. Н. Я. с:

IBAN: BG29 STSA 9300 0027 3159 32,

BIC: STSABGSF.

За напълно неоснователни се считат възраженията на ответника относно механизма на процесното ПТП и относно наличието на виновно противоправно поведение от страна на водача С. В. Р. управлявал лек автомобил марка „Шкода“, марка „Октавия“, с рег. №***.

Посочва се, че с исквата молба е представено писмено доказателство, а именно Констативен протокол за ПТП с пострадали лица № 62 от 05.07.2020 г., който по своята същност представлява официален документ, съставен от длъжностно лице в кръга на служебните му задължения, съгласно Решение № 24 от 10.03.2011 г. по т. д. № 444/2010 г., ТК, I т. о. на ВКС. Официалният свидетелстваш документ има материална доказателствена сила и установява, че Фактите са се осъществили така, както е отразено в този документ. В този смисъл, в практиката на ВКС е застъпено становището, че когато ПТП не е реализирано в присъствието на длъжностното лице, съставило протокола, последният се ползва с доказателствена сила за констатираното положение на участвалите в инцидента моторни превозни средства, пострадалите лица и водача.

В тази връзка, по отношение наведените от ответната страна възражения относно механизма на ПТП, обстоятелствата около него и наличието на виновно и противоправно поведение на сочения за виновен водач - С. В. Р., се посочва, че за категоричното установяване механизма на ПТП и противоправното поведение на деликвента, с исквата молба са направени доказателствени искания, които се поддържат, а именно за снабдяване с всички материали от образуваното за случая досъдебно производство, за назначаване на съдебна автотехническа експертиза, както и

за разпит на един свидетел, който е очевидец на процесното ПТП и следва да установи неговия механизъм.

Категорично се оспорват твърденията на ответника, че произшествието е настъпило при условията на съпричиняване от страна на пострадалия А. Н., като се твърди, че същият с поведението си е допринесъл за настъпването и размера на вредите. Оспорват се изцяло всички твърдения в този смисъл изложени от ответника в отговора на исковата молба, в това число, че „пострадалият се е возил в автомобила без правилно поставен обезопасителен колан“..

Заявява се, че неоснователни и недоказани са оспорванията на ответника относно вида, характера и продължителността на получените от ищеца увреждания в резултат на процесното ПТП. Посочва се, че процесуалният представител на ответника не притежава необходимите медицински познания, за да анализира правилно представените медицински документи по делото. Такива познания притежават вещото лице- лекар със съответната медицинска специалност по поисканата от ищеца с исковата молба съдебномедицинска експертиза /СМЕ/.

За неоснователно се счита и оспорването от страна на ответника на размера на предявения иск за неимуществени вреди и твърденията, че същият е прекомерно завишен и неотговарящ на претърпените от ищеца неимуществени вреди. В тази връзка ищецът заявява, че поддържа подадената от ищеца искова молба в предявения ѝ размер.

Поддържа се, че болките и страданията, които ищецът е претърпял и продължава да търпи в резултат на преживяната злополука, това че в резултат на претърпяното ПТП е получил телесни увреждания, причинили му внезапно и неочаквано увреждане на здравето, изключително силни болки и страдания, обстоятелството, че са настъпили съществени промени и в емоционалното му състояние, станал е силно раздразнителен, с честа смяна на настроенията, изключително депресивен, отказва да се среща с хора извън семейството, са обстоятелства, които са релевантни за размера на застрахователното обезщетение и следва да бъдат взети предвид. В този смисъл, се счита, че размерът на търсеното обезщетение е съобразен както с принципа за справедливост, визиран в разпоредбата на чл. 52 от ЗЗД, така и с константната съдебна практика по сходни казуси.

На следващо място се посочва, че за акцесорният иск за присъждане на законна лихва, следва да намерят приложение законовите положения, намерили отражение в съдебната практика, която е категорична, че двата иска са обективно съединени, т.е. ако съдът уважи главния, следва да уважи и акцесорния. Отговорността на застрахователя за плащане на обезщетение за вреди произтича от сключения застрахователен договор “Гражданска отговорност”, но е функционално обусловена от отговорността на прекия причинител на застрахователното събитие, като застрахователят отговаря за всички причинени от него вреди, включително за вредите от забавата. Това изрично е предвидено вчл. 429, ал. 2, т. 2 КЗ, според който застрахователното обезщетение обхваща и лихви за забава, когато застрахованият отговаря за тяхното плащане пред увреденото лице при условията на ал. 3, а според ал. 3 лихвите за забава на застрахования по ал. 2, т. 2, за които той отговаря пред увреденото лице, се плащат от застрахователя само в рамките на застрахователната сума /лимита на отговорност/. В този случай от застрахователя се плащат само лихвите за забава, дължими от застрахования, считано от датата на уведомяването от застрахования за настъпването на застрахователното събитие по реда на чл. 430, ал. 1, т. 2 или от датата на уведомяване или на предявяване на застрахователна претенция от увреденото лице, която от датите е най-ранна. Нормата на ал. 3 ограничава отговорността на застрахователя за законна лихва, като определя различен момент, от който я дължи - по-ранната дата от деня на уведомяването му от застрахования или уведомяването, съответно претенцията на увредения за обезщетение.

С оглед изричната разпоредба на чл. 409 от КЗ се поддържа, че застрахователят дължи законната лихва за забава върху дължимото застрахователно обезщетение след изтичане срока по чл. 405 от КЗ, който препраща към чл. 496, ал. 1 от КЗ или срокът за заплащане на обезщетението е три месеца от поканата по чл. 380 от КЗ. Посочва се, че тези норми установяват отговорността на самият застраховател за плащане на законни лихви, върху дължимо обезщетение, която отговорност е резултат от неговата собствена забава. Лихвата не е обусловена от поведението на делинквента, нейният размер вече не е част от застрахователната сума, и не може да бъде ограничаван от размера на последната, съобразно чл. 497 във вр. с чл. 492 от КЗ. По изложените изводи ищецът поддържа, че законната лихва за забава, която следва да се присъди на увреденото лице-ишец върху определеното

обезщетение е от датата на сезиране на застрахователя.

С отговора на допълнителната искова молба ответникът поддържа подадения отговор на искова молба по аргументите, посочени в него. Относно направените от ответника възражения, се посочва, че същите се основават на трайната съдебна практика на ВКС и в подкрепа на становището си, в хода на процеса ще ангажира доказателства, за което са направени съответните доказателствени искания.

Поддържа направеното с отговора на исковата молба възражение за местна неподсъдност на спора пред Окръжен съд - Стара Загора, като твърди, че местно компетентен да разгледа спора е Софийски градски съд.

Поддържа възражението, че предявените искове са прекомерно завишени и не отговарят на критериите за справедливост, за което са ангажирани доказателства и доказателствени искания. Намира описаните в исковата молба неимуществени вреди за силно хиперболизирани. Счита, че последните не отговарят на действителността.

Поддържа наведеното възражение за съпричиняване във висока степен, за което са направени доказателствени искания и са ангажирани доказателства.

Подчертава, че твърдението на ответника относно липсата на негова вина за настъпването на процесното събитие не се базира на предоставените данни по делото. Счита, че с поведението си пострадалият допринася за настъпване на вредоносния резултат.

Поддържа направеното възражение относно претендираните от ищцовата страна лихви.

Съдът като обсъди събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност и като взе предвид становищата и доводите на страните намира за установено следното:

Страните не спорят, че на 05.07.2020 г., около 06:30 ч., в с. М., общ. ***, водачът С. В. Р., на лек автомобил марка и модел „**“, с рег. № *** е реализирал ПТП, при което е пострадал ищецът А. Н. Я..

Не е спорно, че за л.а. „**“, с рег. № ***, управляван от С. В. Р., има сключена застраховка “Гражданска отговорност на автомобилистите” със

ЗАД „*“ АД - полица № BG/23/119003289279, валидна от 27/11/2019 г. до 26/11/2020 г.

Съобразно разпоредбата на чл. 380 от КЗ, с молба вх. № 99-6056/20.08.2020 г. ищецът предявил пред ЗАД „*“ АД писмена претенция за изплащане на обезщетение за претърпените от него вреди. Във връзка с образуваната щета № 0411-041-0001-2020, видно от Писмо изх. № 99-7351/13.10.2020г., застрахователят определил застрахователно обезщетение в размер на 5 000 /пет хиляди/ лева. Ищецът счита, че така определената сума не може да репарира действително претърпените от него вреди, поради което на основание чл. 432, ал. 1 КЗ предявява настоящата претенция по исков ред.

От заключението на съдебномедицинската експертиза се установява следното:

Уврежданията при процесното ПТП са:

а/Контузия на главата, което е временно разстройство на здравето без опасност за живота б/Разкъсно контузна рана на главата, което е временно разстройство на здравето без опасност за живота в/Счупване на 2 и 4 шиен прешлен, което е трайно затруднение движението на врата.

До 4 месец болките са били значителни и са копирани с аналгетици, покой и твърда шийна яка. След това те постепенно са затихнали в периода от 4 до 6 месец. След свалянето на яката са с ефект на дискомфорт.

А/Контузия на главата, което е увреда възстановима до две седмици от травмата. Тежестта на увредата е лека.

Б/Разкъсно контузна рана на главата, която се явява увреда целостта на кожата, подкожието и периоста и достига до костта. Костта е здрава. Дължина до 12 см. Обработена хирургично. Свалени конци на 7 ден. Зарастване до сваляне на конците. Поставен ТАП заради нея. Ползвана антибиотична терапия заради нея. Зараствнала без усложнения/инфектиране, фистулизиране/. Без тежки загрозяващи ръбци. Тежестта на увредата е лека. **В/Счупване на 2 и 4 шиен прешлен**, което е нарушаване целостта на прешлените, без дислокации, без компресия или друг вид увреда на структурите на нервната система. Консервативно лечение основно с покой, имобилизиране с яка, обезболяване с медикаменти. Млад организъм, без придружаващи заболявания нарушаващи нормалната

регенерация на тъканите увредени от травмата. Периода за възстановяване е около края на 4 месец. Задържането на имобилизацията и активността в врата е поради превенцията от усложнения в местата на увредите. След свалянето на имобилизацията е наложително функционално възстановяване на увредената структура. Тя се осъществява с ЛФК, физиотерапия и балнеолечение. Тежестта на увредата е средна телесна увреда с период на оздравяване до 6 месеца.

А/Проведена медикаментозна терапия в НХКл. с: Манитол 10% 2x250 мл.; Сол. Натр.Хлор. 0,9% 2x500 мл.; Вит. С 2x1 амп.; аналгин 3x1 амп. Клиндамицин 2x600мг, Деган - п.н., Квамател 2x1фл.

Б/Поставена твърда шийна яка за 6 месеца.

В/Обработена хирургично рано, превръзки през ден, сваляне на конците на 7 ден.

Г/Поставен ТАП.

Д/Терапия за дома: Клиндамицин 2x600 мг. за 3 дни. Аналгин п.н.

При прегледа в МЦ Света Анна ищецът е с оплакване от епизодично главоболие, световъртеж и локална болезненост в областта на главата и шията. Особено при физическо натоварване и студено време. Неврологичният статус е нормален.

За да се очаква подобрене е наложително провеждане на физио и кинези терапия съчетана и с балнеолечение. В момента оплакванията са флуктоиращи с влияние от странични фактори - работа, влага, температура.

До първите 4 месеца необходимостта от чужда помощ при обличане и събличане, хигиенни дейности, изправяне и лягане са били наложителни. В следващите два месеца са били с допомагане и след свалянето на шийната яка е на самообслужване.

Уврежданията са се получили от удар на части от тялото върху твърди тъпи предмети в купето на катастрофираният автомобил.

Проследено за време и място, в полицейските документи, документите от спешните медицински звена, документите от здравните заведения, където пострадалият е престоял и пролежал. Травмите отговарят да са получени по вид и начина описани в делото при процесното ПТП и са в причинно -

следствена връзка с него.

Описание при хоспитализацията в НХК-

Гръден кош - симетричен. Дишане - чисто везикуларно двустранно, ДФ 18/мин. ССС - ясни тонове, РСД, АН 130/70 mmHg

Липсва описание за увреда от предпазен колан.

Няма документация проследяваща периода след изписване от клиниката и този след свалянето на яката.

Няма болнични листове издадени за това поради това, че пострадалият е бил безработен. Увредите на шийните прешлени са такива, че се е налагало минимум 6 месеца временна нетрудоспособност.

Осификацията на фрактурите е около 4-5 месец. Поради опасността от раздвижване на фрактурите и евентуална увреда на нервната система периода за възстановяване се удължава до 6 месец. След това се правят контролни образни изследвания и се преминава към физиотерапия и балнеолечение за възстановяване функционалността на увредените прешлени, мускули и сухожилия

До 4 месец болките са интензивни. До 6 месец са с понижени нива и след това са флуктоиращи зависими от околни фактори.

От заключението на съдебно – психологическата експертиза се установява следното:

ПТП - то от 05.07.2020г. е довело до съС.ие на емоционален шок или т.н. Остра стресова реакция. Нейната продължителност е от минути до няколко дни.

Периодът на лечение и възстановяване нарушил ежедневиия ритъм и влошил качеството на живот на освидетелствания. Това довело за определен период от време до Разстройство в адаптацията, което не е достигнало до разгръщане на психично разстройство.

Към момента на освидетелстването 20.06.2022г. осв. Я. споделя оплаквания от главоболие, епизодично виене на свят, лесна раздразнителност, непоносимост към шум, високи тонове и звуци и леко паметови нарушения. Леките паметови нарушения са количествени и се потвърждават от психологичното изследване. Тези оплаквания в значителна степен покриват

клиничните критерии на Травмена церебрастения (т.н. мозъчна слабост).

Продължителността на Травмената церебрастения може да достигне до 3 и повече години и да затрудни пълноценното личностово, трудово и социално функциониране.

От заключението на автотехническата експертиза се установява следното:

Пътя в района на местопроизшествието е двупосочно платно за движение с две пътни ленти, по една за всяка посока. Участъкът е прав и хоризонтален. Пътната настилка е асфалтово покритие и към момента на възникване на произшествието е била суха. Времето е било ясно, а видимостта е била нормална.

ПТП е настъпило на път * в с. М., на ул. „*“, в близост до дом № *.

Платното за движение е с две пътни ленти, всяка от която с ширина 3,70 м.

Лек автомобил *, с рег. № *** се е движил в посока от север на юг (от * към *), със скорост на преди ПТП и към момента на настъпване на произшествието около 70 км/ч. Ударът на автомобила е настъпил в железобетонен електрически стълб, който се намира на западния тротоар, в близост до платното за движение. Ударът е настъпил в предна дясна част на автомобила, в областта на десния фар.

ПТП – то не е запазено и няма изготвен протокол за оглед на местопроизшествието. Няма обективни данни какво е било местоположението на автомобила след удара.

В резултат на удара, л.а. Шкода се е завъртял надясно около вертикалната си ос и въртейки се е продължил движението си на югоизток. Установил се е в покой разположен около средата на платното за движение, с предните си състави насочени на север. Не е налице преобръщане на процесния автомобил.

В материалите приложени по делото, както и от показанията на свидетелят Р. няма данни за деформирани детайли и/или елементи вътре в салона на автомобила, които могат или са наранили А. Н. Я., пътник в лекия автомобил.

ПТП е възникнало на прав пътен участък от пътя. По данни на водача на л.а. Шкода времето е било сухо, ясно, а видимостта е била нормална. В съдебно заседание той заявява, че е заспал и по тази причина автомобилът е напуснал своята пътна лента и се е ударил в ел. стълб, който се намирал вдясно от платното за движение, на западния тротоар.

Водачът на л.а. *, с рег. № *** е имал техническата възможност предотврати ПТП като контролира непрекъснато автомобила и се движи в своята пътната лента така, че да не напуска платното за движение.

Причината за възникване на ПТП от техническа гледна точка са субективните действия на водача на л.а. *, с рег. № ***, който е заспал докато управлява МПС, в резултат на което е загубил контрол над МПС. Автомобилът е напуснал платното за движение надясно по посока на движението си и е настъпил удар в железобетонен електрически стълб.

Механизмът на произшествието е следният:

На 05.07.2020 г. около 06:30 часа, по път * в с. М., общ. *, ул. „*“ в посока от север на юг (от гр. * към с. Новоселец) със скорост на движение около 70 км/ч се е движил л.а. * с рег. № ***, управляван от С. В. Р.. Времето е било ясно, видимостта нормална, а пътната настилка е била суха. Водачът е заспал по време на управление и в близост до дом № * автомобилът е напуснал платното за движение надясно по посока на движението си, в резултат на което на около 0,25 м западно от западната граница на платното за движение на ул. „*“, на линията на ориентира т. „О“ е настъпил удар в намиращия се на западния тротоар железобетонен електрически стълб. За л.а. Шкода ударът е настъпил в предните десни състави. В резултат на удара, автомобилът се е завъртял надясно около вертикалната си ос и въртейки се е продължил движението си на югоизток. Установил се е в покой разположен около средата на платното за движение, с предните си състави насочени на север. В резултат на ПТП е пострадал А. Н. Я., който е бил пътник в МПС.

Изготвена е подробна динамична мащабна скица, която е приложена е към заключението.

Ищецът А. Я. към момента на удара на МПС е пътувал без поставен предпазен колан.

Предназначението на предпазния колан е да задържи човешкото тяло на

седалката по време на удар на МПС, при отхвърляне на тялото напред от инерцията. Правилно поставения предпазен колан разпределя силите на внезапното забавяне на тялото върху по-големи и по-здрави негови части, като гърдите, бедрата и раменете. Коланът се разтяга леко, за да забави тялото и да увеличи разС.ието на спирането му.

При удара на автомобила с предните десни състави в железобетонния електрически стълб, в резултат на инерционните сили, тялото на пострадалия ищец се е придвижило напред и надясно.

След анализ на механизма на ПТП, движението на тялото на пострадалия в момента на удара и травматичните увреждания получени от ищеца, може да се направи извода, че ако пострадалият е бил с правилно поставен предпазен колан, би се е ограничило движението на тялото му напред към момента на удара. В този случай главата му не би достигнала свободно до частите от вътрешния интериор на купето на автомобила.

По делото са събрани гласни доказателства.

Свидетелят *С. Я. М.* посочва, че ищецът му е зет и че живеят заедно в една къща с А.. След катастрофата отишли в болницата в *, където му зашили главата и му поставили яка на шията. След катастрофата, според свидетеля, ищецът нищо не помнел, не можел да стои на краката си, говорел си самичък, налагало се свидетеля и дъщеря му да стоят при него и да му помагат. Това продължило около шест месеца, помагали му във всичко, тъй като А. нищо не можел да прави сам. На слънце не можел да стои, прав не можел да стои, жена му със лъжичка го хранела. Към момента все още изпитвал болки във врата и главата. На работа се върнал февруари-март следващата година.

Свидетелката *Й.Р. Я.а*, която е съпруга на ищеца посочва, че след катастрофата отишли в болницата в *. След два три часа го видяли. Според свидетелката бил в много лошо съС.ие, не можел да приказва, така бил една-две седмици. След това го закарали в болницата в *, където бил 5 дни. Около 4-5 месеца, свидетелката му помагала за всичко, тъй като А. не можел нищо да прави сам, помагала му да ходи до тоалетна, къпела го. Към момента все още имал болки, не можел да стои на климатик и не можел да слуша музика, защото го боляла главата.

Свидетелят *С. В. Рейзи*, на когото ищецът А. Н. Я. е зет, описва как е

станала процесното ПТП. Свидетелят управлявал автомобила, с който настъпило ПТП – то, на пътя между * и с. Ковачево. Свидетелят посочва, че по пътя към Млекарово заспал и се събудил след като настъпила катастрофата. Посочва, че се блъснали в стълб в дясно на пътя на центъра на селото. На колата била увредена цялата дясна част – предната дясна част на колата я нямало – нямало колела, вратата била огъната, калника го нямало. В колата нямало навлезли детайли, колата била огъната - колелото било скъсано. Според свидетеля след удара в стълба колата се извъртяла и застанала по средата на пътя. Посочва, че ищецът е заемал дясната пасажерска седалка отзад и бил с предпазен колан.

При така установеното от фактическа страна, съдът прави следните правни изводи:

За да се ангажира отговорността на застрахователя по чл. 432, ал. 1 от КЗ, е необходимо към момента на увреждането да съществува валидно застрахователно правоотношение, породено от договор за застраховка "Гражданска отговорност", между прекия причинител на вредата и застрахователя, при спазване на изискванията на чл. 380 КЗ.

В случая, наличието на валидно застрахователно правоотношение към датата на процесното ПТП – 05.07.2020 г., по силата на което ЗАД „*“ АД е поел задължение да обезщети увредените при използването на застрахования л.а. „*“, с рег. № *** трети лица, се установява от застрахователна полица № BG/23/119003289279, валидна от 27.11.2019 г. до 26.11.2020 г.

Съдът намира, че следва да приложи законовата разпоредба на чл. 498, ал. 3 КЗ, която обвързва допустимостта на прекия иск от наличието на започната процедура по доброволно уреждане на отношенията между пострадалия при ПТП и застрахователя по задължителна застраховка "ГО на автомобилистите" и изтичането на тримесечен срок от предявяването на претенцията пред застрахователя или пред негов представител. Касае се за рекламационен срок, въведен от законодателя с новия КЗ, с цел предотвратяване или намаляване на съдебните производства по този вид спорове. Следователно, изтичането на рекламационния срок е предпоставка за възникването на самото право на пряк иск на увреденото лице срещу застрахователя на ГО на автомобилистите.

Съобразно разпоредбата на чл. 380 от КЗ, с молба вх. № 99-

6056/20.08.2020 г. ищецът предявил пред ЗАД „*“ АД писмена претенция за изплащане на обезщетение за претърпените от него вреди. Във връзка с образуваната щета № 0411-041-0001-2020, видно от Писмо изх. № 99-7351/13.10.2020г., застрахователят определил застрахователно обезщетение в размер на 5 000 /пет хиляди/ лева. Ищецът преценил, че така определената сума не може да репарира действително претърпените от него вреди, поради което на основание чл. 432, ал. 1 КЗ предявява настоящата претенция по исков ред. Поради това съдът намира, че предявения иск е допустим.

На следващо място следва да са налице и всички кумулативни предпоставки от фактическия състав на чл. 45 от ЗЗД, пораждащи основание за отговорност на прекия причинител - застрахован спрямо увредения за обезщетяване на причинените вреди.

В настоящия случай доколкото няма постановена присъда, която да е задължителна за гражданския съд на основание чл. 300 от ГПК относно това дали е извършено деянието, неговата противоправност и виновността на дееца, тези предпоставки следва да бъдат установени с доказателства в хода на настоящото производство.

Видно от заключението на автотехническата експертиза, причината за възникване на ПТП от техническа гледна точка са субективните действия на водача на л.а. *, с рег. № ***, който е заспал докато управлява МПС, в резултат на което е загубил контрол над МПС. Автомобилът е напуснал платното за движение надясно по посока на движението си и е настъпил удар в железобетонен електрически стълб.

С оглед изложеното съдът намира, че водачът на л.а. *, с рег. № *** е нарушил разпоредбата на чл. 20, ал. 1 от ЗДвП, където е посочено, че водачите са длъжни да контролират непрекъснато пътните превозни средства, които управляват.

С оглед изложеното съдът намира, че допуснатото нарушение на водача С. В. Р., е в пряка причинна връзка с телесните увреждания А. Н. Я.. Поради това съдът приема, че деянието на водача на лекия автомобил осъществява всички признаци на деликтния състав по чл. 45 от ЗЗД, като презумпцията на чл. 45, ал.2 ЗЗД не е оборена.

Следователно отговорността на застрахователя ЗАД „*“ АД по

застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите, на основание чл. 432, ал. 1 от КЗ следва да бъде ангажирана.

Относно размера на иска за неимуществени вреди, съдът намира следното:

Съгласно чл. 52 от ЗЗД обезщетението за неимуществени вреди се определя от съда по справедливост. Справедливостта изисква претърпените болки и страдания на ищеца да бъдат надлежно и адекватно обезщетени. Понятието "справедливост" не е абстрактно. Според ПП на ВС на РБ № 4/23.12.1968 г. то е свързано с преценката на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които трябва да се вземат предвид от съда при определяне размера на обезщетението. Такива обективни обстоятелства са характера на увреждането, начина на настъпването, обстоятелствата при които е станало, допълнителното влошаване съС.ието на здравето, причинените морални страдания и др.

Видно от заключението на съдебномедицинската експертиза вследствие на процесното ПТП, ищецът е получил следните травми: контузия на главата, разкъсно контузна рана на главата и счупване на 2 и 4 шиен прешлен. Първите четири месеца болките в шията са били значителни, ищецът е приемал аналгетици и е носел твърда шийна яка. Към момента, ищецът е с оплакване от епизодично главоболие, световъртеж и локална болезненост в областта на главата и шията при физическо натоварване и студено време. Според вещото лице неврологичният статус е нормален и ищецът е възстановен. Според заключението на съдебно – психологичната експертиза ищецът, се оплаква от главоболие, епизодично виене на свят, лесна раздразнителност, непоносимост към шум, високи тонове и звуци и леко паметови нарушения, което се подкрепя и от свидетелските показания. Според вещото лице леките паметови нарушения са количествени и се потвърждават от психологичното изследване, като тези оплаквания в значителна степен покриват клиничните критерии на Травмена церебрастения (т.н. мозъчна слабост), която може да достигне до 3 и повече години и да затрудни пълноценното личностово, трудово и социално функциониране. От свидетелските показания, които съдът изцяло кредитира като убедителни, последователни и непротиворечиви се установява, лечебният и възстановителен период на ищеца е бил продължителен, нуждаел се от чужда

помощ.

Ето защо съдът като взе предвид, тежестта на травмите, възрастта на ищеца към момента на ПТП – 26 години, неудобства и ограничения от личен, битов и социален характер, които е претърпял, както и факта, че към настоящия момент има травмена церебрастения (т.н. мозъчна слабост) приема, че справедливо обезщетение за претърпените от А. Н. Я. неимуществени вреди би била сумата от 50 000 лв.

От страна на ответното дружество е направено възражение за съпричиняване от страна на пострадалата, поради неизползване на предпазен колан.

В разпоредбата на чл. 51, ал. 2 ЗЗД е предвидена възможност за намаляване на обезщетението за вреди от деликт, но намаляването на обезщетението е обусловено от наличие на причинна връзка между поведението на пострадалия и произлезлите вреди. За да е налице съпричиняване по смисъла на закона, пострадалият трябва обективно да е допринесъл за вредоносния резултат, създавайки условия или улеснявайки с поведението си неговото настъпване, независимо дали е действал виновно. Приложението на посоченото правило е обусловено от наличието на причинна връзка между поведението на пострадалия, с което обективно е създал предпоставки или възможности за настъпване на увреждането, т. е. в хипотеза, когато е налице причинна връзка между действията или бездействията на пострадалия и вредоносния резултат. В този смисъл е и задължителната съдебна практика - т. 7 на ППВС № 17/63 г.

Видно от заключението на автотехническа експертиза, вещото лице прави категоричен извод, че ако ищецът е бил с правилно поставен предпазен колан, това би ограничило движението на тялото му напред към момента на удара и главата му не би достигнала свободно до частите от вътрешния интериор на купето на автомобила. Поради това съдът приема, че при настъпване на процесното ПТП, ищецът не използвал обезопасителен колан в съответствие с разпоредбата на чл. 137 от ЗДвП.

С оглед изложеното съдът намира, че е налице съпричиняване на вредоносния резултат от ищеца и обезщетението за неимуществени вреди следва да бъде намалено с 20 % или до размер от 40 000 лв.

По иска с правно основание чл. 86, ал. 1 от ЗЗД.

В чл. 429, ал. 2, т. 2 и чл. 493, ал. 1, т. 5 от КЗ изрично е регламентирано, че застрахователното покритие включва и лихвите за забава. Следователно застрахователят отговаря за лихвата за забава, когато застрахованият отговаря за тях пред увреденото лице, което в хипотезата на деликта произтича от правилото на чл. 84, ал. 3 от ЗЗД, но само за лихвите за забава в рамките на застрахователната сума и считано от датата на уведомяване от застрахования за настъпването на застрахователното събитие или от датата на уведомяване или на предявяване на застрахователна претенция от увреденото лице, която от датите е най-ранна – арг. от чл. 429, ал. 3 и чл. 430, ал. 1, т. 2 от КЗ. По делото е представено доказателство, че ищецът е предявил застрахователната си претенция на 20.08.2020 г. Следователно съдът като съобрази горепосочените разпоредби и при липса на други данни следва да бъде прието, че 20.08.2020 г. е датата, на която застрахователя е уведомен за настъпване на застрахователното събитие и от този момент следва да се начислява лихва за забава.

Предвид гореизложеното съдът намира, че ЗАД „***“ АД следва да заплати на А. Н. Я. **сумата от 40 000 лв.**, представляваща обезщетение за претърпените неимуществени вреди - болки и страдания, причинени в резултат на ПТП настъпило на 05.07.2020 г., ведно със законната лихва, считано от датата на уведомяване на застрахователя - 20.08.2020г. до датата на окончателното изплащане, като **ОТХВЪРЛЯ** предявеният иск **над сумата от 40 000 лв. до претендирания размер от 50 000 лв. като неоснователен.**

По отговорността за разноски:

Ищецът е поискал присъждането на разноски за настоящото производство, но до приключване на устните състезания не е представил доказателства за тяхното заплащане.

Процесуалният представител на ищеца е направил възражение за прекомерност на заплатеното от ЗАД „ОЗК – Застраховане“ АД адвокатско възнаграждение в размер на 3 540 лв.

Съгласно разпоредбата на чл. 7, ал. 2, т. 4 от Наредбата № 1, за процесуално представителство, защита и съдействие по дела с определен интерес, възнагражденията са следните: при интерес от 10 000 до 100 000 лв. – 830 лв. +3 % за горницата над 10 000 лв. При спазване на посочените правила в настоящия случай минималният размер на адвокатското

възнаграждение е в размер на 2 030 лв. Съгласно разпоредбата на § 2а от ДР на Наредбата за минималните размери на адвокатските възнаграждения на ВАС, за регистрираните адвокати по ЗДДС, дължимият данък върху добавената стойност се начислява върху възнагражденията по тази наредба и се счита за неразделна част от дължимото от клиента адвокатско възнаграждение, което се дължи съобразно разпоредбите на Закона за данъка върху добавената стойност. В настоящия случай адвокатско дружество „Христова, Тодоров и Илиев“ регистрирано по ЗДДС и адвокатското възнаграждение се претендира с ДДС.

Следователно при спазване на посочените правила минималният размер на адвокатско възнаграждение е в размер на 2 436 лв. с ДДС $/2\ 030 \times 20\% = 2\ 436\ \text{лв.}/$.

Съдът намира, че делото не се отличава с фактическа и правна сложност, поради което претендираното от ответното дружество адвокатско възнаграждение следва да бъде намалено до минимално предвидения **размер от 2 436 лв. с ДДС**.

Ответното дружество е направило следните разноси: възнаграждение за изготвяне на автотехническа експертиза в размер на 600 лв., възнаграждение за изготвяне на съдебномедицинска експертиза в размер на 400 лв., за изготвяне на съдебно – психологична експертиза в размер на 400 лв.

Общият размер на направените по делото разноси от ответното дружество **е 3 836 лв.**

С оглед изхода на делото А. Н. Я. следва да заплати на ЗАД „***“ АД направените по делото разноси в размер **на 3 068, 80 лв.** съразмерно с отхвърлената част от исковете.

На основание чл. 78, ал. 6 от ГПК, ответникът ЗАД „***“ АД следва да заплати в полза на държавата, по бюджета на съдебната власт **сумата от 1 600 лв. за държавна такса и сумата от 508 лв. за възнаграждения за експертизи, платени от бюджета на съда съразмерно с уважената част от исковете.**

Водим от горните мотиви, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА ЗАД „*“ АД с ЕИК *** със седалище и адрес на управление: гр. *** да заплати на А. Н. Я., с ЕГН *****, общ. *** със съдебен адрес: гр. София, ул. „Цар Асен“ № 1, ет. 4 – адв. Р. М. от САК сумата от 40 000 лв., представляваща обезщетение за претърпените неимуществени вреди - болки и страдания, причинени в резултат на ПТП настъпило на 05.07.2020 г., ведно със законната лихва, считано от датата на уведомяване на застрахователя - 20.08.2020г. до датата на окончателното изплащане, като ОТХВЪРЛЯ предявеният иск над сумата от 40 000 лв. до претендирания размер от 50 000 лв. като неоснователен.**

ОСЪЖДА А. Н. Я., с ЕГН ***, общ. *** със съдебен адрес: гр. София, ул. „Цар Асен“ № 1, ет. 4 – адв. Р. М. от САК да заплати на ЗАД „***“ АД с ЕИК *** със седалище и адрес на управление: гр. *** направените по делото разноски в размер на 3 068, 80 лв. съразмерно с отхвърлената част от исковете.**

ОСЪЖДА ЗАД „*“ АД с ЕИК *** със седалище и адрес на управление: гр. *** да заплати в полза на държавата, по бюджета на съдебната власт сумата от 1 600 лв. за държавна такса и сумата от 508 лв. за възнаграждения за експертизи, платени от бюджета на съда съразмерно с уважената част от исковете.**

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване в двуседмичен срок от връчването му на страните пред Пловдивския апелативен съд.

Съдия при Окръжен съд – Стара Загора: _____